

Fără această see totu a opt'a di — dar
prenumeratiunile se prînescu în tôte dîlele.

Pretulu pentru An-una pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu
3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; nentru alte tieri: pe anu
7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tote siodiunile si bunii de prenumeratiune
sunt de a tramite la Redactiune:
Strat'a lui Leopoldu^o Nr. 33.

Câtra cuculu.

I. Cantece populare in editiune moderna.

Vine cuculu de trei dîle,
Peste vâi, peste movile,
Prin Orade susu la Pesce
Sbóra iute pasaresce,
Si locu n'are sê se puie,
Sê cante, foculu sê-si puie.
Pune-s'ar p'o ramurea,
Aprôpe de cas'a mea,
Sê-mi totu cante, cante 'n fatia
Cantecu care me resfatia,
Cantecu de-autonomia,
Care multu mi-place mie.
De mi-ar cantá asié elu,
Mi l'asiu prinde argatielu,
Si camesi subtîri i-asiu tóree,
Si l'asiu purtá cum i place.
De mi-ar cantá elu asié,
Ride-ar animiór'a mea;
Dar cuculu cu pene verdi,
Canta colo in congresu,
Si sbóra pe unde vré,
Nu-i pasa de gelea mea,
Sbóra colo in congresu,
Cucule, of, mi-te pierdi!

II.

— Cucule de unde vîi
— Din congresu, precum o scîi.
— Din congresu de cumva vîi,
De-autonomia ce scîi?
— Scîiu câ este, mai traiesce,
Dar nu scîiu de mai bolesce;
Nu scîiu déca-i sanetósaa,
Dar la lacremi scîiu câ vérsa.

III.

Unde te duci, cucule,
Cui me lasi iubitule?

Cum de nu te 'ndori de mine,
Si lasi sê plangu dupa tine?
Te întóree si te nita,
Ca sê-mi vedi jalea cea multa.
Stâi dragutiulu meu celu dulce,
Stâi nu grabi a te duce;
Stâi ori me ia si pe nime,
Sê fiu la unu locu cu tine.
— Haid' dar in congresu cu mine,
Sê traimu noi totu in bine.
— Decátu in congresu cu tine,
Sê traiescu acolo bine,
Eu mai bine duce-m'asiu
Ca o sarantóca 'n Blasiu.

IV.

Semenat'am grâu de véra,
A esîtu numai secara;
Semenat'am orzu, ovesu,
A esîtu mohoru de siesu;
Semenat'am papusioiu,
A esîtu iérba 'n fusioiu:
Cucule, cucutiule,
Puiule, puiutiule,
Candu pe tine te-amu alesu,
N'amu ganditu, câ esti — congresu.

V.

Canta cuculu susu pe spinu,
In congresulu celu strainu;
Canta cuculu pe o flóre,
Autonomi'a móre;
Canta cuculu intr'o salce,
Dins'a acum de móрте zace;
Canta cuculu susu in pórtá,
Autonomi'a-i mórtá;
Canta cuculu susu pe spinu,
In congresulu celu strainu.

VI.

Frundia verde de plinu,
Cum esti, cucule hainu,
De canti vér'a prin ogredi,
Si-apoi sbóri chiar in congresu?
Cuculetiu, pasere sura,
Muscá-ti-asiu limb'a din gura,
Canteculu sê nu-ti mai díci,
Nici sê mai colindi p'aici.

VII.

Unde-audu cuculu cantandu,
In congrese siuerandu,
Nu me scîiu omu pe pamentu.
Eu dícu cucului sê taca,
Elu se sue susu pe craca,
Si totu canta de me'néca.
Er mai josu pe-o ramurea
Canta si o turturea,
Turturica ce se chiama,
Autonomia-mama.
Cuculu díce de iubire,
Turturic'a de perire.

VIII.

Canta puiulu cucului,
In créng'a congresului.
— Cucule vin' langa mine,
Câ me juru, sê te tienn bine,
Cu vinu dulce stracuratu,
Cu panc de grâu curatu.
— Câ mai bine-oiu merge eu,
Unde e si baciulu meu,
Elu are — frundie de fagu,
Si de-aceste multu mi-e dragu.

Gur'a Satului.

Visulu unui popa betranu dintr'o diecesa tinera.

Inca pe candu eram boiatu micu, me iuvetiá o pestra betrana, cá naintea culcusiului *e bine* sê scui-pimu de trei ori in sinu, ca sê nu visâmu de cele *urite*. Invetiatur'a pestrei mele, am primit'o ca baiatu, mi-s'a facutu in datina ca barbatu, ér acum la betranetie mi-e a dóu'a natura, încátu mai usioru se póte intemplá ca sê uitu rogatiunea de séra, decâtu sê nu scui-pu — naintea culcusiului — de trei ori in sinu. Si marturisescu, cá datin'a acést'a pan'acum m'a scutitu de multe visuri *necurate*; nu sciu insê de ce am datu acum, cá-ci astadata, pe langa tóte ca n'am uitatu a scupi in sinu de trei ori, totu-si avui urmatoriu visu grozavu:

Mi-se parea, cá eram inca tineru, si parintii mei se ingrijan a me duce la scoli, cá-ci doriau a me face popa; dar ca ómeni vechi nu sciau cari scoli sunt mai bune? Intrebarea dar pe pop'a nostru; popa i indrumá la prof'a, prof'a la vice-secretariulu vladicii, se intielege de sine cá *poconiele* obicinuite nu au lipsitu nici la unulu.

Vice-secretariulu — unu tineru barnaciu, cu unu esterioru placutu si rotundu, ce lasa a concheiá, cá e si *gastronomu* bunu, dupa primirea poconului numai decâtu se oferí insu-si a me *calificá* (pe romanesce a me face calu), si dupa ce demonstrá parintiloru mei matematicesce, cá tóte scolile sunt *rele* si *demoralisatórie* — afara de cele din . . . *metu* si . . . *siu*, si cá numai dinsulu posiede unu *tolceriu magicu* (inventiunea sa propria) prin carele póte turná in fia-care capu atât'a sciintia, câtu — e taes'a. So tocmera, si dinsulu deveni *instructorulu* meu.

Nu me potu plange, cá m'ar fi maltratatu cu invetiatur'a, cá-ci *tolceriulu magicu* — de la pomulu verde — intru adevuru facea minuni, încátu une ori asié ni erau capetele de pline de spiritu alcoholicu, de nu sciam eá din templ'a lui Cambrinus, ci trebuiá celarii sê ne duca a casa. Asié petrecui aici 4 septemani. Dupa aceea plecaramu la . . . *metu* a depune esamenulu din tóte sciintile. Me bucuramu, cá acuma dupa ce voiu depune esamenele, o sê fiu si eu omu *invetiatu*. Dómn'e! cugetamu — câte fericiri si placeri o sê simtu eu, candu pe nesciutele si fara de a invetiá ceva, de odata o sê me facu *invetiatu*.

Leganatu de cele mai frumóse sperantie sosisramu la facatoriulu de minuni . . . *metu*. Descalcaramu la „*Magyar Király*.“ Aici indata ne apucaramu de repetitie cu — *tolceriulu magicu* — ér ca sê nu ni se intimple vre-o nonorocire, in starea nóstra *iluminata*, ne prevediuramu ambii câte cu unu „*Vieh-Pas*“, pe acela ne incrisuramu, numele, caracterulu si locuinti'a, si-lu lipiramu pe frunte. Prepararea acést'a preservativa a fostu fórte buna; cá-ci in sér'a autáia experimentandu noi cu „*tolceriulu*“ ceva mai multisioru, decâtu ce ne-amu obicinuitu, *sciintile* intru atât'a ni-a amplitu capulu, câtu mergêndu la preambulare, n'amu mai sciutu reintorná la conacu, ci *credu* cá ne culcaramu langa pórt'a unui edificiu mare. Ce s'a mai intemplatu dupa aceea cu noi — nu-mi aducu aminte, atât'a inse sciu, cá demaneti'a, ne-amu pomenitu in cartirulu nostru; de siguru ni voru fi aflatu bocterii si cetindu-ni numele de pe *Vieh-pasulu*, ce ne erá pe frunte, ne-au cunoscutu si dusu la

conaculu nostru. Mane di *calificatoriulu* meu, mi-duce scirea cá eu am depusu esamenulu *cu eminentia*, dar i mai trebuie vr'o 100—200 fl. ca sê scóta atistatulu.

Acuma deodata simtí cum mi se suiá sciinti'a in capu, si furnicandu prin minte me ghideliá óresicum. In fericirea acést'a telegrafai parintiloru dupa mai 200 fl. A trei'a di plecaramu cu *sciintile* in de-reptu.

Sosindu a casa, se facu o gostia mare, la care a participatu si Schmulé Leben jidovulu, carelo a cumpératu boii parintiloru mei, pentru de a-mi tramite cele 200 fl. — „Peste 4 septemani se incepe bogoslov'i'a“ — mi díse odata pop'a esindu de la beserica — „deci Nicolae fetulu meu, spune parintiloru tei, ca sê te *castige de drumu*, si sê se ingrijesca de cele *trebuintiose*, cá-ci tu esci acum omu *invetiatu*, scii câtu platesce invetiatur'a, deci vei si sei, cá *paroci'a* cere *mi'a*.“

Aici mi s'a intreruptu visulu cá-ci bab'a mea asié a inceputu de tare a horconi, de m'a pomenitu. Me intorsei pe cea-lalta cósta si scui-pindu de nou de 3 ori in sinu — adormí.

Dar mirodieni'a mirodieniloru! éra incepu a visá si inca in nesu cu visulu de mai nainte. Mi-parea adeca, cá sum deja ierotonitu, si n'aveam decâtu numai 5 colegi, dar comun'a carea avea sê ne tiena si sustiena, abié numerá ce-va peste 700 suflete, cari se luptau cu seraci'a si prosti'a, cá-ci scóla nu aveau de felu. Popii dar si cu parocieni dimpreuna, ne aflamu intr'o stare materialminte deplorabila, ér spiritalminte neglesa, ca si carea nici sub ieroci'a serbésca nu se pomenesce a se fi aflatu.

Pe scaunulu apostolescu par' cá siedea unu fanariotu, carele — pe langa tóte cá a juratu: „sê-mi sece man'a, déca voiu luá de la cineva vre-unu cruceriu!“ mulgea si tundeá bié'ta eparcia pana la bancrotare; pe candu demnulu urmatoriu a lui *Simonu* se desfeté pe divanele otomane ca unu *Sardanapolu* si traia ca unu *Luculu*, fresce pentru cá *asié recere rangulu* unui prelatu *bisericescu*, déca vré sê inspire respectu strainiloru. Cugetam: „Óre ce ar díce s. apostoli déca din intemplanre s'aru sculá din morti, si aru vedé cum chivernisesce acestu urmatoriu alu loru!“ De odata mi-se imparú ca si candu m'asiu aflá in raiu. Aici ce sê vedu, o multíme de umbre a barbatiloru romani mari, siedindu la o mésa, pe carea se aflá s. evangelia si o cruce intre dóue lumino aprinse.

Indata me convinsei, cá aici se tiene óresi care va judecata. Me nitai mai in fundu, aici observai pe fanariotulu nostru tristu si posomoritu siedindu pre o banca cu inscriptiunea „*delicuentu*.“ Me infiorai, cadiui in genunchi, facui câte-va matanie, si murmurai câte-va rogatiuni pentru sufletulu delicuentulu ca sê-lu ierte Ddiu. Judecatorii incepura a luá vainte plansorile eparciei, in tóte se affau spresuniile „*simonia*“ „*stórcere de bani*“ „*secretarisme*“ etc. etc. Se cetira tóte pe rondu. Judecatorii devenira totu mai seriosi, pe candu delicuentulu cu totul si-perduse presentia. Incepura acum judecatorii a-si dá parerile, unii lu-judecau la *par'a genii*, altii a-lu tra-

mito la Carmelite in Cracovi'a, éra altii ai dá 25 — de díle de postu cu 40,000 de mantanie etc. Cándu éta unu prota ia cuventulu, si intr'o cuventare angerésca mi ti-lu spelà pe delicuentu de tóte petele, si sentinti'a se aduse, cá numai unele spirite familiare sê se indepartoze de pe langa fanariotulu nostru, despro cari se presupunea, cá dinsele ar fi cauza causeru la tóte relele.

Aici mi se intrerupse de nou visulu, cá-ci odata mi se parea cá sum preotu betranu intr'o era nóua, dar fanariotulu par' cá si acum domnesce si inca totu cu acelea-si spirite familiare pelanga sine. Mulgerea si tunderca se continua ca si mai nainte.

Depesie telegrafice.

Alb'a-Iuli'a. Membrii casinei romane au tienu o adunare grandiósa. Presiedintele, dlu Gusti (care a fostu absinte) a deschis adunarea, *ca totu-de-una*, c'o vorbire stralucita. La ordinea dílei a fostu modificarea unoru paragrafi din statutele casinei, (cari numai angerii din ceriu le-au vediutu). Dupa modificarea facuta si primita cu maioritaea de voturi de: 000001 si $\frac{1}{2}$, adunarea se inchise la 16 óre dupa médiadi cu strigârile de: Sê traiésca presiedintele! sê traiésca prosperarea casinei nóstre!

Oradea. O telegrama sosita de la parintele nostru din congressulu catolicu magiaru din Pest'a, a facutu sê tresalte tóte animilo romane de aici. Sér'a iluminatiune pompósa in onórea acestui ape-atoriu alu autonomii bisericee nóstre. Luminele in feresti luceau precum va lucí numele lui pe paginile istoriei nóstre bisericesci. Tricolorulu natiunalu fálfaiá in aoru d'arendulu, precum va fálfai memori'a lui in *cal-câtle* romaniloru. Entusiasmulu erá nemarginitu, ca si bucuri'a romaniloru in constitutiunea dualismului. Dlu Lauranu vre sê sara din pielea sa, pentru bucuri'a castigului mare.

Tofalu. Impertinintia mare! Romanii scosi pe cale legala, dreapta, si constitutiunala, din locuintiele loru de pan'acuma, cutéza a cerái mila pe drumulu tierii de la caletori. Li s'a si demandatu sê se care a casa numai decátu, cá-ci altfelu li se va arde si ceca ce li-a mai remasu. Sê traiésca legalitatea si dreptatea!

Naseudu. Parintele Moisiu conturbatu prin multele interpelári in caus'a baniloru adunati pentru monumentulu lui Marianu, in fine s'a desceptatu din somnulu seu si s'a — culcatu pe laturca cealalta.

Sigetulu-Marmatiei. Romanii de aici, carii amenintia guvernulu, cá — déca nu-i va ajutá in contra rusiloru — se voru face calvini, se mira grozavu, de ce guvernulu unguerescu nu li mai vine intru ajutoriu? Beata simplicitas!

Gura-hontiu. Unu romanu s'a uitatu multu la monumentulu lui Buteanu, apoi privindu la ceriu, si-a facutu palm'a pumnu. Investigatiunea criminala in contra dinsului s'a si inoeputu.

Aprópe la 50 de caricature nóue si nepublicate sunt in „Calindariulu Gurei Satului pe anulu 1870“, — din care acuma se tiparesce ultim'a còla.

Unu esemplariu consta 40 cr. Pe posta nu se tramitu mai pucine, decátu 5 esemplarie.

TANDA si MANDA.

T. Ce nou scói, frate Mando?

M. D'apoi parintele Lauranu ne-amenintia grozavu.

T. Cum?

M. Dice cá od'a ce-i adresaramu in numerulu trecutulu ni se va ascrie spre demeritu — *in diu'a res-platirii*.

T. Auleo Dómne!

M. D'apoi ne-omu rogá de parintele Lauranu sê díca in fia-care diminétia câte unu tatalu-nostru si pentru noi.

T. Frate Mando!

M. Ce?

T. Sê te mai intrebun un'a.

M. Macaru si dóue.

T. Spune-mi ce deosebire este intre o padure si intre congressulu catolicu unguerescu din Pest'a?

M. Aceea, cá in padure cuculu canta numai primavér'a, — éra in congressulu catolicu magiaru din Pest'a *cuculu* a cantatu si acuma tómn'a.

„Sunt bolnavi!“

Dílele trecute se 'ntélnira doi ómeni cunoscuti pe strada. Unulu dintre ei díse cu bucuria:

— Mi-pare bine, cá te vedu sanetosu.

— Har dlui sum sanetosu.

— Am auditu, cá ai fostu bolnavu.

— Eu?

— Da! Inse, cum vedu te-ai vindecatu iute.

— Eu?

— Da.

— Te insieli, — eu n'am fostu bolnavu.

— Cum sê nu? Au n'ai fostu tu alesu la congressulu din Pest'a?

— Si-apoi?

— D'apoi alalta eri cotfi in jurnale, cá parintele episcopu Szilágyi, fiindu intreatu in acelu congressu: de ce nu participa si romanii gr. c.? respunse, cá „sunt bolnavi!“

— D'apoi sînti'a sa póte sê vorbésca de aceste, cá-ci este vladica, si i siede bine sê vorbésca totu adeveru.

Post'a Gurei Satului.

„Ochii ei“ déca aru fi vediutu poesi'a ce i-ai dedicatu, s'aru fi scaldatu in lacrime de — risu.

„Scii tu mandra?“ Ea nu scie serman'a nimicu; dar sciu eu, si éta tí-o spunu si dtale, cá astfeli de poesii, nu sunt bune.

„Este óre 'n lume“ mai mare minciuna, decátu cá dta esti unu poetu bunu, precum cugoti a fi?

Despre ortografi'a noua.

Gur'a Satului. Dăca voim sê scim unde sê duplicămu consonantele, dupa ortografi'a cea noua a societății academice, trebuie sê scim latinesce. Haidati dăra sê invetiămu mai antăiu latinesce, ca sê potomu serie — romanesce!

Nici că-i pasa!

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: **Iosifu Vulcanu.**

Cu tipăriulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piața Poștilor Nr. 9.